

Nergens bang voor

Lonneke Lodder

*P*aray-le-Monial, 3 mei 2015

De spiralen kraken als ik neerplof op de twijfelaar. De hotelkamer lijkt op een bonbondoos. Op de vloer ligt een vaalrood tapijt en de muren zijn van onder tot boven behangen met een druk bloemetjesmotief. Zittend op het bed, kan ik nog net de torens van de basiliek zien. Ze steken af tegen een grijze lucht. Ik sta op om mijn telefoon uit het voorvakje van mijn rugzak te vissen. “Hoi mam, ik ben aangekomen hoor” ’ zeg ik luchtig. Mijn moeder stelt de moedervragen. Hoe was de treinreis? Ging de overstap in Parijs goed? Hoe is het weer? Ik beantwoord ze en vraag of mijn vader in de buurt is. Als ik zijn stem hoor, val ik met de deur in huis. “Pap, wat nou als de bank erachter komt? Zouden ze gelijk overgaan tot gedwongen verkoop? Of zou ik eraf komen met een waarschuwing?” Mijn vader weet meteen waar ik het over heb. “Hoe moet de bank er nou achter komen?” vraagt hij. “Je maakt toch gewoon de hypotheek over?” “Ik weet het niet,” zeg ik. “Misschien heb ik slapende honden wakker gemaakt.” “Maar Lon,” zegt mijn vader bezwerend, “zo’n bank heeft honderdduizenden hypotheeken. Die gaan toch geen aandacht besteden aan iemand die elke maand betaalt?”

Ik had alles tot in de puntjes geregeld. Mijn onbetaald verlof, het doorbetalen van mijn pensioen, mijn looptrainingen en de ultieme paklijst. Ik had zelfs een paar identieke wandelschoenen gekocht, die mijn ouders zouden opsturen zodra het huidige paar was versleten. Het was alleen niet gelukt om mijn appartement te verhuren met instemming van de bank. De eisen en regels bleken onmogelijk. En nu zit er een huurder in mijn huis zonder medeweten van mijn hypotheekverstrekker.

Het schijnsel van de straatlantaarn komt boven de gordijnen uit. Het geeft een gelige gloed over het bloemetjesbehang. Ik lig met mijn armen onder mijn hoofd gevouwen en tel de slagen van de klok. Vier zijn het er. Nog lang geen tijd om op te staan. Wat als de burens me verraden? En waarom wilde ik dit ook alweer? Het is

alleen maar een vlucht; het gaat toch niets veranderen. Over vier maanden zit ik gewoon weer achter mijn bureau.

Moissac, 31 mei 2015

De eerste keer dat Graham een Perrier menthe bestelde, had ik hem meewarig aangekeken. Wie drinkt er nou fluoridespoeling? Totdat we op een warme dag langs zo'n typisch plekje op de Chemin du Puy liepen: een afdak, wat tuinstoelen en een koelkast. Op een tafeltje stond een potje voor het geld. Er waren ook glazen; na afloop zelf even afwassen onder het kraantje. De koelkast lag vol met glimmende blikjes Perrier. In de deur stonden de flessen siroop. Graham goot in twee glazen een royale hoeveelheid sirop de menthe. Hij reikte me er eentje aan, samen met een ijskoud blikje. Ik schonk de inhoud in mijn glas en keek naar de bruisende, groene substantie. Ik had dorst en hoe vies kon het nou zijn? Ik nam een slok. Mijn tong begon te tintelen. Ik slikte het door en het was alsof er koelvloeistof via mijn slokdarm door mijn lichaam werd verspreid. Ik zette het glas weer aan mijn mond en dronk het in gulzige teugen leeg. Mijn hete wandellijf vulde zich met de frisheid van pepermunt. De sensatie was geweldig.

Sindsdien bestelt Graham er altijd twee. We zijn opgenomen in een groep Fransen. Graham komt uit Nieuw-Zeeland en spreekt alleen Engels. Mijn Frans is op zijn zachtst gezegd roestig. Maar het is een vrolijke groep en een lach is in elke taal hetzelfde. Ik leef nu vier weken in een wereld van rood-witte markeringen, rugzakken, stapelbedden, handwasjes, repas communaux en nu dus ook Perrier menthe. Als de zon schijnt, dan zingen de vogels. Als het regent, drinken de bomen en de bloemen. Op zo'n dag zijn een hete douche en een setje droge kleren een grotere sensatie dan een middag in een spa. Bij mijn aankomst in Moissac zit Graham al op een terras, samen met Christine en Monique. Nog voordat ik een stoel kan pakken, heeft hij de ober gewenkt. Graham wijst naar zijn glas en steekt één vinger op. De ober heeft het begrepen. "Heb je al onderdak?" vraagt hij, terwijl ik een grote slok groene koelvloeistof neem. Ik schud mijn hoofd. Graham heeft zichzelf op een nacht hotel getrakteerd en hij zegt dat de rest in een mooie herberg zit. "Très joli," benadrukt Christine, "lits simples, pas de superposés."

Oeh, een nachtje niet in een stapelbed, dat klinkt hemels. Na het aankomstdrankje ga ik op pad. Maar op de deur van de herberg hangt het beruchte bordje 'complet'. Quel dommage. Ik dool verder door het stadje, vertwijfeld over wat ik zal doen. Net als ik besluit om mijn geluk in het hotel van Graham te beproeven, zie ik een uithangbord met een gele Jacobsschelp. Het zijn magneten: gele pijlen, Jacobsschelpen, afbeeldingen van een man in een bruin gewaad met een baard en

een staf. De radar van elke pelgrim is er als vanzelf op afgesteld. Deze plek is er voor jou, zeggen de symbolen, hier vind je je soortgenoten en wij omarmen jouw gewoontes. Zoals Broodje van Kootje en Friet van Piet aan de Spaanse costas. Er is plek in de herberg. Ik mag me rustig installeren en daarna terugkomen voor de betaling en een stempel in mijn pelgrimspas. Ik deel een kamer met twee kwieke Franse echtparen op leeftijd. Ze marcheerden eerder op de dag twee aan twee voorbij, de heren voorop. Meindls, broeken met verstevigde kniestukken, kreukvrije kaki overhemden. Fris gedoucht loop ik even later naar het tafeltje waarachter de herbergier zit, om me in te schrijven. Hij gebaart naar een glazen pot met briefjes op de hoek van de tafel. "Wil je er eentje pakken?" vraagt hij. "Er staat een boodschap op en je mag ermee doen wat je wilt." Ik sta na vier weken helemaal open voor caminosymboliek. Ik ken de spreuken. De Camino geeft je niet wat je wilt, maar wat je nodig hebt. Reiziger, er is geen weg, je maakt de weg door te lopen. En het gevleugelde *the Camino provides*, vrij vertaald als: de Camino zorgt voor je.

Zonder te kijken stop ik mijn hand in de pot en haal er een briefje uit. *Abandonner tes peurs*, staat erop. Laat je angsten los. Een openbaring blijft uit en ik voel een lichte teleurstelling. Ik ben helemaal nergens bang voor. Ik liep de eerste tien dagen tot Le-Puy-en-Velay in mijn eentje over verlaten landwegen. Ik verdwaalde, ploegde door de modder, trotseerde wild blaffende boerderijhonden, sliep alleen in verlaten salles de fêtes, maar angst kwam nog niet in mijn Camino-avontuur voor. De herbergier kan mijn gezicht lezen. "Soms is een boodschap wat langer onderweg," zegt hij. Ik bedank hem, stop het briefje in de zak van mijn broek en loop Moissac in, op zoek naar mijn vrienden van de Chemin.

De Meseta, 27 juni 2015

Okergeel en blauw. Stoffige, glooiende wegen tussen eindeloze graanvelden onder een diepblauwe lucht. Stenige muurtjes, af en toe een boom. De zon die genadeloos aan de hemel brandt. De borden, pijlen en schelpen, de wereld is veranderd in geel en blauw. In de verte lopen andere pelgrims. Het is alsof we in een doorzichtige tunnel door het landschap trekken, als mieren die elkaars spoor volgen. Het is een internationale karavaan, gefaciliteerd door een stevige infrastructuur. Zelden is het langer dan zes kilometer lopen naar de volgende *café con leche*, *albergue* of *menú del peregrino*. Maar als je tweehonderd meter naar links of naar rechts zou gaan, dan was je in *la España vacía*, het lege Spanje. Een land van boerengehuchten zonder voorzieningen, waar niemand Engels spreekt. De glazen tunnel voelt comfortabel. Nergens zijn gevaarlijke boerderijhonden, verdwalen is onmogelijk en de rugzak is een stuk lichter geworden zonder al dat extra water en proviand. En er

is genoeg te zien en te beleven. Vanochtend om kwart voor zeven dronk ik wijn uit de schelp van een Ierse pelgrim bij de fontein van Irache.

Het briefje zit nog steeds in mijn zak. Vier weken lang hevelde ik het dagelijks over van de broek die in de was moest naar mijn schone broek. En al die tijd wist ik niet wat het betekende. *Abandonner tes peurs*, in het gewone leven kan ik genoeg bedenken om bang voor te zijn, maar hier op de Camino werkelijk niets. En dan valt het kwartje. Dat briefje, dat gaat helemaal niet over mijn angsten op de Camino, maar op de weg daarna. De weg zonder gele pijlen en comfortabele voorspelbaarheid. Ik hoor voetstappen achter me en kijk om. "Wat is het hier prachtig hè?" roept Anna bij wijze van begroeting. Anna is ook Nederlands. Rode konen en een stevige bos grijze krullen. Ze vindt alles mooi op de Camino. Ik ontmoette haar in Roncesvalles, ze lag onder me in het stapelbed. Anna was ad rem en bleek een goed gevoel voor humor te hebben. Later ontdekte ik dat ze met die vrolijkheid een groot verdriet toedekt. Ze zou hier met haar moeder lopen, maar die werd ziek en overleed al na een paar weken. "Jij moet wel gaan hoor", had ze Anna op het hart gedrukt. En daarom loopt Anna nu hier. "Jij kunt echt overal de schoonheid van inzien hè?" reageer ik lachend. "Ja," zegt Anna, "hier wel." Ik kijk haar vragend aan en Anna lijkt even te aarzelen. "Het wordt anders als ik weer naar huis moet," zegt ze dan. "Hier op de Camino is alles makkelijker."

We zwijgen. Er is alleen nog het ritmische geluid van onze voetstappen. "Maar jij dan?" vraagt Anna opeens luchtig. "Voor jou zal het straks helemaal raar zijn als je zolang onderweg bent geweest." "Voor mij begint het echte avontuur dan pas," antwoord ik. Ik vertel Anna dat ik van mijn kantoorleven af wil. Er is een vaag plan. Iets met meer buiten zijn, een simpeler leven, dichterbij de natuur. Maar om daar te komen, moet ik allerlei spannende stappen zetten. Mijn baan opzeggen, mijn keurige ABP-pensioen opgeven, emigreren. Veel spannender dan een paar maanden je huis verhuren zonder medeweten van de hypotheekverstrekker. Anna moet lachen. Ik had haar verteld over de paniek die me overviel op die eerste dag. "Maar even serieus, wat houdt je nog tegen?" vraagt ze. "Angst," zeg ik. Ik kijk naar de stoffige punten van mijn schoenen. Stap voor stap lossen ze elkaar af op het stenige pad. Lopen is toch iets wonderlijks. "Mijn moeder heeft wel tien jaar over de Camino gepraat," verbreekt Anna de stilte. "En elk jaar kwam het toch niet zo goed uit."

Ik kijk opzij. Een kort moment ontmoeten onze ogen elkaar. Ik heb Anna nog niet eerder zo serieus zien kijken. "Stel je dromen toch niet uit." 'Ik weet dat je gelijk hebt,' zeg ik aarzelend. "Wat kan je nou gebeuren?" Ik zwijg en peins over deze vraag. Wat kan me gebeuren? Wat zou het ergste zijn dat me kan overkomen?

Mijn plan kan mislukken. Ik kan mijn huis en mijn spaargeld kwijtraken. Dat zou erg zijn. Maar is dat het allerergste? Anna voert haar tempo weer op. Ze loopt harder dan ik. "Ga je ook naar Los Arcos vandaag?" vraagt ze, terwijl ze haar hoofd omdraait. Ik knik bevestigend. "Dan heb je nog een kilometer of zes om het antwoord te bedenken," grijnst ze. Anna loopt met verende passen voor me uit, haar turquoise rugzak deint met haar mee. Bruine kuiten boven stoffige sokken. Er is een nog groter doemscenario, besef ik. Als ik over vijf jaar nog steeds aan het *ooit dromen* ben. Dat zou pas erg zijn. Anna wordt langzamerhand een klein poppetje in de verte. Ik fixeer mijn blik op de horizon. Daar, honderden kilometers westwaarts, ligt Santiago de Compostela. Maar dat is niet mijn bestemming. Die ligt daarachter ergens, voorbij mijn angst.

Lonneke vertrok in de zomer van 2017 naar Spanje en leeft nu een buitenleven in de Noord-Spaanse provincie Asturias. Zonder hypotheek.